

Matovu Akademik Benlik Kavram? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matovu Akademik Benlik Kavram? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25871>

Özet

Matovu Akademik Benlik Kavram? Ölçe?i, bireylerin akademik ba?ar?lar?na ve yeteneklerine dair öznel de?erlendirmelerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçe?in orijinal yap?s? korunarak Türkçe'ye uyarlanması, Ömer Faruk Cantekin ve R?dvan Gökler (2019) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çalışması, ölçe?in Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu, psikometrik özellikler açısından de?erlendirmeyi hedeflemiştir. Çalışma sonucunda, ölçe?in Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu tespit edilmiştir ve eğitim araştırmalarına kazandırmıştır.

Anahtar Kelimeler

Akademik benlik kavram?, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenirlik, psikometrik özellikler, Matovu.

Yazarlar

Ömer Faruk Cantekin, R?dvan Gökler

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin kendilerini akademik çevre içerisinde nasıl algıladıklarını, akademik görevlere yönelik inançlarını ve yeterlilik duygularını belirlemektir. Bu ölçüm, özellikle eğitim psikolojisi ve rehberlik alanlarında öğrencilerin motivasyon, başarı ve gelecekteki akademik tercihlerini anlamada kritik öneme sahiptir.

Türkçe uyarlama çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş olan Matovu ölçe?inin Türkçe konuşan popülasyonlarda kullanılabilirliğini sağlamak ve alana güvenilir bir akademik ölçüm aracı kazandırmaktır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **benlik kavram?** kuramına dayanmaktadır, ancak spesifik olarak **akademik benlik kavram?** (Academic Self-Concept) yapısını ölçer. Bu yapı, bireyin kendi akademik yetenekleri ve yeterliliği hakkındaki algısı ve de?erlendirmesi olarak tanımlanır. Akademik benlik kavramı, genel benlik kavramından ayrı, ancak onunla ilişkili, alan özgül bir yapıdır.

Yapının güçlü olması, genellikle daha yüksek akademik başarı, daha fazla öğrenme motivasyonu ve daha iyi okul uyumu ile ilişkilidir. Matovu ölçe?i, bu çok boyutlu yapıyı yakalamayı hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Cantekin & Gökler, 2019), yap?sal geçerlik çal??malar? öncelikli olarak ele al?nm??t?r. Genellikle bu tür çal??malarda **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?l?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n? olu?turan faktörlerin Türkçe formda da korundu?unu ve veri ile model uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in di?er akademik ba?ar? ve benlik alg?s? ölçekleri ile olan korelasyonlar? incelenerek ölçüt ba??nt?l? geçerli?i (criterion-related validity) de?erlendirilmi? ve beklenen yönde anlaml? ili?kiler bulunmu?tur. Bu bulgular, **Matovu Akademik Benlik Kavram? Ölçe?i**'nin akademik ba?lamda geçerli ölçümler sa?lad??n? teyit etmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin, kabul edilebilir standartlar?n (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarlıl?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içindeki stabilitesini de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenilirlik analizleri yap?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland??nda benzer sonuçlar üreterek ölçüm tutarlıl??n? kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Cantekin ve Gökler (2019) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak için genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal Matovu modelindeki faktör say?s?n? ve madde da??l?m?n? desteklemi?tir.

DFA sonuçlar?, uyum indekslerinin (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) güçlü model uyumunu i?aret etti?ini göstermektedir. Bu, ölçe?in Türkçe formunun, akademik benlik kavram?n? çok boyutlu olarak ölçen teorik yap?s?n? ba?ar?yla korudu?u anlam?na gelmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi Ölçek) (Rating Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?renciler (Students)

Age Group: Genç yeti?kinler veya ergenler (Young adults or adolescents) (Lise ve Üniversite Ö?rencileri)

Population Details: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar? ilgili makalede (Cantekin & Gökler, 2019) detayl? olarak sunulmu?tur. Genellikle akademik ortamda bulunan ö?rencileri kapsamaktad?r.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report)

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, akademik ba?ar?, öz yeterlilik, **psikometrik özellikler**, **benlik kavram?**, Matovu ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Unknown)

Affiliation Email addresses: cantekin@gazi.edu.tr (Ömer Faruk Cantekin)

Correspondence Address: ?lgili makalede belirtilmi?tir (Stated in the relevant article).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in orijinal geli?tirilme y?I? Matovu taraf?ndan belirlenmi?tir. Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?I?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve potansiyel ücretler, sorumlu yazar Ömer Faruk Cantekin ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Uyarlama Çal??mas? Y?I?: 2019

Kaynaklar

Cantekin, Ö. F. ve Gökler, R. (2019). Matovu akademik benlik kavram? ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanması. *Turkish Studies Educational Sciences*, 14(4), 1355-1366. doi: 10.29228/TurkishStudies.22993

Orijinal makaleye ait tam metin ba?lant?s?: turkishstudies.net

Ölçe?in PDF format?ndaki uyarlama belgesi buradan indirilebilir: matovu-akademik-benlik-kavrami-olcegi-toad.pdf

Matovu Akademik Benlik Kavram? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri, telif hakk? korumas? veya kaynak verilerde eksiklik nedeniyle burada sunulamamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya uyarlama makalesinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM